

From:

Sent: Monday, September 14, 2026 4:03 PM

To: kancelaria@gdos.gov.pl; info@klimat.gov.pl; Kancelaria MRiT
<kancelaria.mr@mrit.gov.pl>

Subject: PETYCJA w sprawie wprowadzenia ogólnopolskich, ustawowych standardów ochrony korytarzy ekologicznych, ciągłości terenów zielonych oraz przeciwdziałania skumulowanym skutkom zabudowy

PRZEDMIOT PETYCJI Zwracam się z wnioskiem o podjęcie prac legislacyjnych nad stworzeniem jednolitych, ogólnopolskich zasad ochrony ciągłości terenów zielonych, korytarzy ekologicznych i lokalnych systemów przyrodniczych w procesie planowania

ZjQcmQRYFpfptBannerStart

Ta wiadomość pochodzi od niezaufanego nadawcy

Nie korespondowałeś wcześniej z tym nadawcą.

ZjQcmQRYFpfptBannerEnd

PRZEDMIOT PETYCJI

Zwracam się z wnioskiem o podjęcie prac legislacyjnych nad stworzeniem **jednolitych, ogólnopolskich zasad ochrony ciągłości terenów zielonych, korytarzy ekologicznych i lokalnych systemów przyrodniczych w procesie planowania przestrzennego i realizacji inwestycji.**

Nie wnoszę o zastąpienie istniejącego systemu ocen oddziaływania na środowisko ani o powielanie obowiązujących już procedur.

Wnoszę o **uzupełnienie obecnego systemu o brakujące, wiążące standardy dotyczące przede wszystkim skumulowanego wpływu wielu inwestycji, ciągłości terenów zielonych, ochrony korytarzy ekologicznych oraz ograniczenia nadmiernej uznaniowości na poziomie lokalnym.**

Obecne przepisy przewidują już m.in. ocenę oddziaływania na środowisko, strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko oraz planowanie przestrzenne na poziomie gminy. Przepisy dotyczące OOS uwzględniają również w określonych procedurach kumulowanie oddziaływań różnych przedsięwzięć. ([European Legislation Identifier](#))

Problemem, który wymaga dalszego uregulowania, jest jednak zapewnienie, aby **pojedyncze decyzje dotyczące kolejnych działek nie prowadziły łącznie do stopniowego zniszczenia całego lokalnego systemu przyrodniczego.**

I. PROBLEM KUMULOWANIA KOLEJNYCH INWESTYCJI

Pojedyncza inwestycja może nie powodować znaczącego wpływu na środowisko.

Problem pojawia się wtedy, gdy w ciągu kilku lub kilkunastu lat na tym samym obszarze powstają:

- kolejne osiedla,
- drogi,
- parkingi,
- obiekty usługowe,
- magazyny,
- inne inwestycje infrastrukturalne.

Każda inwestycja jest analizowana w ramach własnej procedury.

W rezultacie może dojść do sytuacji, w której **żadna pojedyncza decyzja nie zostanie uznana za decydującą dla środowiska, natomiast wszystkie decyzje łącznie doprowadzą do przerwania ciągłości terenów zielonych i korytarzy ekologicznych.**

Dlatego konieczne jest wprowadzenie do polskiego systemu **obowiązkowej analizy skumulowanego wpływu zabudowy na określonym obszarze**, niezależnie od tego, ilu różnych inwestorów realizuje poszczególne przedsięwzięcia.

II. OGÓLNOPOLSKA SIEĆ KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

Wnoszę o stworzenie ustawowej podstawy dla **ogólnopolskiego systemu identyfikacji i ochrony korytarzy ekologicznych**, obejmującego również korytarze o znaczeniu lokalnym.

System taki powinien być tworzony według jednolitych kryteriów obowiązujących w całej Polsce.

Korytarz ekologiczny nie powinien być chroniony wyłącznie wtedy, gdy znajduje się na terenie jednej konkretnej gminy.

Jeżeli stanowi funkcjonalne połączenie:

las → teren otwarty → pas zieleni → park → rzeka → kolejny teren zielony,

powinien być traktowany jako **ciągły system**, niezależnie od granic administracyjnych.

III. OBOWIĄZKOWE PASMA ZIELENI

Wnoszę o rozważenie wprowadzenia do prawa krajowego obowiązku zachowania lub tworzenia **ciągłych pasm zieleni** w przypadku planowania dużych kompleksów zabudowy.

Nie chodzi wyłącznie o pojedyncze drzewa, trawniki lub małe skwery pomiędzy budynkami.

Chodzi o funkcjonalne połączenia terenów zielonych umożliwiające:

- przemieszczanie się zwierząt,
- zachowanie siedlisk,
- migrację gatunków,
- zachowanie bioróżnorodności,
- połączenie istniejących terenów zielonych.

Zielona infrastruktura powinna być projektowana jako sieć, a nie jako zbiór przypadkowych, odizolowanych wysp.

IV. ZAKAZ PRZERYWANIA KLUCZOWYCH KORYTARZY

Wnoszę o wprowadzenie zasady, zgodnie z którą inwestycja nie może prowadzić do trwałego przerwania kluczowego korytarza ekologicznego, jeżeli nie zostanie wykazane, że:

1. nie istnieje realna alternatywna lokalizacja lub rozwiązanie;
2. nie można zmienić układu inwestycji w sposób pozwalający zachować korytarz;
3. zapewniono funkcjonalne rozwiązanie zastępcze;
4. rozwiązanie zastępcze zostało ocenione przez niezależnego eksperta;
5. zapewniono środki finansowe na jego wykonanie i utrzymanie.

V. ZASADA „NIE MOŻNA ZABUDOWYWAĆ PO KAWAŁKU”

Należy wprowadzić mechanizm uniemożliwiający obchodzenie ochrony środowiska poprzez **fragmentaryzację procesu inwestycyjnego**.

Jeżeli kilka inwestycji znajduje się w jednym funkcjonalnym obszarze i może wpływać na ten sam system przyrodniczy, powinny być analizowane również **łącznie**.

Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy kolejne inwestycje:

- zajmują sąsiadujące tereny zielone,
- przecinają ten sam korytarz ekologiczny,
- ograniczają ten sam obszar żerowania,
- stopniowo izolują istniejące siedlisko,
- prowadzą do powstania ciągłego pasa zabudowy.

Nie powinno być możliwe osiągnięcie rezultatu, którego nie można byłoby osiągnąć poprzez jedną inwestycję, poprzez podzielenie go na wiele mniejszych inwestycji.

VI. PRAWO KRAJOWE, A NIE DOWOLNOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH GMIN

Ochrona podstawowych elementów systemu ekologicznego Polski nie powinna zależeć wyłącznie od tego, jaką politykę przestrzenną prowadzi konkretna gmina.

Gmina powinna posiadać kompetencje do planowania własnej przestrzeni, ale **nie powinna mieć możliwości całkowitego przerwania elementu systemu ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym wyłącznie poprzez lokalną decyzję planistyczną**.

Dlatego wnoszę o ustanowienie **minimalnych standardów ochrony przyrodniczej obowiązujących na terenie całego kraju**.

Samorządy mogłyby wprowadzać standardy bardziej restrykcyjne, ale nie powinny móc zejść poniżej krajowego minimum.

VII. NIEZALEŻNOŚĆ I TRANSPARENTNOŚĆ

Jednym z celów proponowanych zmian powinno być ograniczenie ryzyka nadmiernej uznaniowości przy podejmowaniu decyzji dotyczących zmiany przeznaczenia terenów.

Dlatego wnoszę o wprowadzenie:

- jednolitych kryteriów oceny,
- obowiązku publikowania analiz,

- publicznego rejestru decyzji,
- ujawniania podstaw faktycznych i przyrodniczych decyzji,
- jasnego wskazywania osób i organów uczestniczących w procesie,
- obowiązku ujawniania potencjalnych konfliktów interesów,
- niezależnej kontroli w przypadku terenów o wysokiej wartości przyrodniczej.

Celem nie jest ograniczenie samorządności.

Celem jest zapewnienie, że **podstawowe standardy ochrony środowiska nie będą zależały od lokalnych układów, interesów inwestycyjnych lub indywidualnych decyzji osób uczestniczących w procesie planistycznym.**

VIII. PIERWSZEŃSTWO TERENÓW JUŻ ZURBANIZOWANYCH

Wnoszę o wzmocnienie zasady pierwszeństwa wykorzystania:

- terenów przemysłowych,
- terenów zdegradowanych,
- pustostanów,
- terenów już zurbanizowanych,
- luk w istniejącej zabudowie,

przed przeznaczaniem nowych terenów zielonych pod intensywną zabudowę.

Nie oznacza to całkowitego zakazu zabudowy terenów niezurbanizowanych.

Oznacza natomiast, że **zajęcie kolejnego cennego przyrodniczo terenu powinno wymagać wykazania, dlaczego istniejące tereny zurbanizowane nie są realną alternatywą.**

IX. KUMULATYWNA MAPA ROZWOJU

Wnoszę o stworzenie ogólnopolskiego systemu cyfrowego, w którym możliwe byłoby zobaczenie:

- istniejącej zabudowy,
- zatwierdzonych inwestycji,
- planowanych inwestycji,
- terenów zielonych,

- korytarzy ekologicznych,
- siedlisk,
- obszarów szczególnie cennych przyrodniczo,
- głównych ciągów migracyjnych zwierząt.

Dzięki temu organ podejmujący decyzję nie analizowałby wyłącznie:

„Czy można zabudować tę działkę?”

ale również:

„Co stanie się z całym obszarem, jeżeli zabudujemy tę działkę?”

X. DZIKIE ZWIERZĘTA JAKO WSKAŹNIK SKUTKÓW PLANOWANIA

Problem dzików pojawiających się w miastach jest jednym z najbardziej widocznych przykładów tego zagadnienia.

Dzik nie rozpoznaje granicy administracyjnej gminy.

Nie wie, że jedna działka została przeznaczona pod osiedle, druga pod drogę, a trzecia pod parking.

Z punktu widzenia zwierzęcia wszystkie te elementy tworzą jedną przestrzeń.

Jeżeli kolejne inwestycje stopniowo zamykają dostęp do naturalnych terenów, zwierzęta zaczynają korzystać z alternatywnych tras.

Dlatego pojawianie się dzików w miastach powinno być traktowane również jako **jeden z sygnałów zmian zachodzących w lokalnym środowisku**, a nie wyłącznie jako problem wymagający interwencji wobec samych zwierząt.

XI. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SKUMULOWANY EFEKT

Wnoszę o wprowadzenie zasady, zgodnie z którą organ zatwierdzający kolejną dużą inwestycję powinien mieć obowiązek sprawdzenia:

jak wiele terenów zielonych zostało już utraconych w danym obszarze i jaki będzie dodatkowy wpływ kolejnej inwestycji.

Jeżeli określony poziom fragmentacji środowiska został już osiągnięty, kolejna inwestycja powinna podlegać bardziej rygorystycznym wymaganiom.

Innymi słowy:

im więcej terenów przyrodniczych zostało już zabudowanych, tym większa powinna być ochrona pozostałych terenów.

XII. NIE CHODZI O ZATRZYMANIE ROZWOJU

Celem niniejszej petycji nie jest zatrzymanie budownictwa mieszkaniowego ani rozwoju miast.

Celem jest stworzenie systemu, w którym rozwój odbywa się **w ramach jasno określonych granic środowiskowych.**

Polska potrzebuje mieszkań.

Polska potrzebuje również zielonych miast.

Te dwa cele nie muszą się wzajemnie wykluczać.

Problem pojawia się wtedy, gdy każda kolejna inwestycja jest rozpatrywana osobno, a nikt nie ponosi odpowiedzialności za **łączny efekt dziesiątek lub setek decyzji.**

WNIOSKI LEGISLACYJNE

W związku z powyższym wnoszę o podjęcie prac nad ustawowym systemem, który:

1. ustanowi **ogólnopolskie minimalne standardy ochrony korytarzy ekologicznych i ciągłości terenów zielonych;**
2. wprowadzi obowiązek analizowania **skumulowanego wpływu istniejących, zatwierdzonych i planowanych inwestycji;**
3. wprowadzi ochronę kluczowych korytarzy ekologicznych niezależną od granic administracyjnych gmin;
4. wprowadzi obowiązek zachowania lub odtworzenia **funkcjonalnych pasm zieleni** pomiędzy większymi kompleksami zabudowy;
5. uniemożliwi obchodzenie wymogów poprzez dzielenie dużego przedsięwzięcia na wiele mniejszych inwestycji;
6. wprowadzi zasadę, że przerwanie kluczowego korytarza ekologicznego wymaga wykazania braku realnej alternatywy oraz zapewnienia funkcjonalnego rozwiązania zastępczego;
7. ustanowi ogólnokrajowe minimalne standardy, których gmina nie będzie mogła obniżyć;

8. wzmocni pierwszeństwo wykorzystania terenów już zurbanizowanych i zdegradowanych;
9. stworzy publiczny cyfrowy system pozwalający analizować kumulatywny wpływ zabudowy na środowisko;
10. zwiększy transparentność procesu decyzyjnego i ograniczy możliwość podejmowania decyzji wyłącznie na podstawie uznaniowych kryteriów lokalnych;
11. wprowadzi mechanizmy kontroli konfliktów interesów w procesie planistycznym;
12. zapewni, że decyzja dotycząca jednej inwestycji nie będzie podejmowana w oderwaniu od wpływu wcześniejszych i planowanych inwestycji na ten sam system przyrodniczy.

WNIOSEK O ANALIZĘ OBECNEGO PRAWA

Jednocześnie proszę o wskazanie:

1. które z powyższych mechanizmów są już obecnie zapewnione w polskim prawie;
2. w jakim zakresie obecne przepisy zapewniają ochronę ciągłości korytarzy ekologicznych niezależnie od granic administracyjnych;
3. w jakim zakresie obecne przepisy wymagają uwzględnienia **łącznego wpływu wielu kolejnych inwestycji**, a nie tylko kumulacji przedsięwzięć objętych konkretną procedurą środowiskową;
4. czy istnieją obecnie ogólnopolskie, wiążące minimalne standardy dotyczące ciągłości pasm zieleni w przypadku intensywnej zabudowy;
5. jakie mechanizmy prawne uniemożliwiają lokalnej decyzji planistycznej przerwanie korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
6. jakie mechanizmy zapewniają niezależność i transparentność procesu podejmowania decyzji dotyczących zmiany przeznaczenia terenów;
7. czy Ministerstwo dostrzega potrzebę uzupełnienia obecnego systemu o mechanizmy wskazane w niniejszej petycji.

Proszę również o poinformowanie mnie, **czy w wyniku rozpatrzenia niniejszej petycji zostaną podjęte dalsze prace legislacyjne lub analityczne, a jeżeli tak – o wskazanie właściwej jednostki organizacyjnej oraz możliwości śledzenia postępu tych prac.**

PODSUMOWANIE

Niniejsza petycja nie jest wnioskiem o stworzenie od podstaw systemu ochrony środowiska.

Polska taki system posiada.

Problemem jest natomiast **fragmentaryzacja decyzji, rozdzielanie odpowiedzialności oraz możliwość stopniowego przekształcania całych obszarów poprzez wiele kolejnych inwestycji, z których każda jest oceniana przede wszystkim w swoim własnym zakresie.**

Dlatego potrzebujemy **ogólnopolskich zasad dotyczących całej sieci przyrodniczej**, a nie wyłącznie ochrony pojedynczej działki.

Potrzebujemy systemu, w którym:

LAS → PAS ZIELENI → KORYTARZ EKOLOGICZNY → PARK → TEREN OTWARTY → LAS

jest traktowany jako jeden funkcjonalny system, nawet jeżeli przebiega przez kilka gmin.

Nie możemy dopuścić do sytuacji:

LAS → BLOKI → DROGA → BLOKI → PARKING → BLOKI → BRAK PRZEJŚCIA DLA ZWIERZĄT.

A następnie dziwić się, że dzikie zwierzęta pojawiają się w centrach miast.

Jeżeli państwo odpowiada za ustanowienie zasad planowania przestrzennego, powinno również zapewnić, aby lokalne decyzje nie prowadziły łącznie do degradacji systemu przyrodniczego całego kraju.

Dlatego wnoszę o rozpoczęcie prac nad **jednolitym, ogólnokrajowym standardem ochrony ciągłości terenów zielonych i korytarzy ekologicznych oraz nad mechanizmem oceny skumulowanego wpływu zabudowy.**

Przyroda nie kończy się na granicy gminy.

Korytarz ekologiczny nie kończy się na granicy działki.

Skutki zabudowy również nie kończą się wraz z wydaniem jednej decyzji administracyjnej.

Z poważaniem,